

І. В. Палагута

Науковий керівник:

д.п.н., професор Заболотна О.А.

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Становлення і розвиток консалтингу як однієї із форм педагогічної підтримки студентів під час навчання у закладах вищої освіти Великої Британії

Консалтинг як організована діяльність у Великій Британії виникла у 40-х роках ХХ століття і можливо не доречно буде сказати, що консалтинг виник як відповідь на сприйняту кризу тогочасного суспільства. Так, багато чоловіків на той час проходили військову службу, а жінки, будучи заміжніми, залишалися самі, тому виникла проблема у тому, що жінкам було самим важко. От тому, була створена Національна Рада з питань шлюбу і її консультанти-добровольці були одними із перших, хто отримав підготовку з питань консалтингу.

Пізніше, багато молодих працівників також пройшли курс навчання, щоб допомагати розчарованим у житті молодим людям. Перші міркування про пасторську освіту і розвиток консалтингу у Великій Британії з'являються у 50-х роках ХХ століття, хоча це було кілька років до заснування Асоціації клінічного богослов'я та Інституту релігії і медицини, які поставили за свою основну ціль розвиток пастирського консалтингу [5].

Те ж саме можна сказати і про розвиток консалтингу в освітніх умовах. Консалтинг виник в Кільському університеті, першому з «нових» університетів Великої Британії. Такий консалтинг, який ми знаємо сьогодні, був вперше доступний для студентів у 60-х роках ХХ століття, як освітня послуга та як частина підрозділу, який пропонував повний спектр керівництва, від професійного консалтингу до особистої терапії.

З розвитком більшості «нових» університетів Великої Британії та збільшення кількості студентів, консалтинг як частина забезпечення добробуту

студентів набув свого великого значення і консультантів ставало все більше і більше.

Для тих, хто бажав працювати консультантами, пропонували специфічні програми для їхньої підготовки на багатьох рівнях та з різних теоретичних питань. З розповсюдження курсів спостерігалося зростання кількості консультантів, які надавали підтримку студентам у закладах вищої освіти [6].

Термін «консультант» був майже невідомий у Великій Британії, але коли консультанти, які надавали підтримку студентам, починали свою кар'єру, публікувалися у газетах та спілкувалися за допомогою засобів масової інформації, поняття «консультант» залишалося не чітким для визначення і його часто плутали із наданням порад жертвам травматичних подій.

У чомусь нинішній час може розглядатися як «вік консультантів» і не може бути сумнівів у тому, що зараз люди все більше і більше звертаються за допомогою до консультантів, ніж це було 20 років тому. Із збільшенням консультантів та їхньої ролі у суспільстві, збільшилося приниження і зневага їхньої доброчесності зі сторони засобів масової інформації. В свою чергу консультанти захищати свою роботу шляхом підвищення стандартів, вдосконалення навчання, підвищення відповідальності та представлення своєї професії як належної у суспільстві.

Консалтинг у Великій Британії заслуговує на найвищу повагу та довіру. У Великій Британії найпотужнішим агентством з професіоналізації консалтингу є Британська Асоціація Консалтингу (British Association for Counselling). Робота виконана Асоціацією, спочатку відбувалася завдяки зусиллям її членів у зростаючій професіоналізації щодо навчання, нагляду, акредитації, реєстрації та етики скарг [4].

На початку розвитку та становлення консалтингу, добровільним сектором було запропоновано мінімальний обсяг навчання, який би відповідав роботі цього сектора. Спочатку консалтинг розвивався як платна діяльність, яку зазвичай розглядали як суміжну з існуючими професіями, такими як медсестра та психолог. Не менше уваги приділялося і спеціальній підготовці до виконання

обов'язків консультанта. Призначення на посаду, яка пов'язана з консультуванням, вимагало навчання соціальної роботи, а не консультаційного навчання. Консультанти в закладах вищої освіти повинні бути дуже кваліфікованими, щоб мати змогу надавати допомогу студентам.

Загалом, консалтинг не сприймався як професія. Але завдяки Британській Асоціації Консалтингу, увага до професіоналізації консалтингу призвела до розширення спеціальних курсів з консалтингу [3]. Передбачено, що кожний курс підготовки має дотримуватися теорії, навичок, розвитку особистості, професійного розвитку, практики консалтингу та нагляду, а також наявність узгодженої оцінки та системи оцінювання. Ця структура є важливою для консалтингу, але деякі принципи навчання дозволяють варіювати курси.

Нагляд відіграє важливу роль у консалтингу. Якщо фахівець, тобто консультант повністю підготовлений до роботи зі студентом, немає нагальної потреби постійно наглядати за ним. Британська Асоціація Консалтингу вважає, що хоча консультант є фахівцем своєї справи, його діяльність нерозривно пов'язана з емоційним благополуччям студента та впливає на його життєві обставини. Тому, важливо, щоб консультант постійно наглядав за своїм студентом і надавав своєчасну допомогу [2].

У розвитку кожної професії трапляється момент, коли виникає питання про акредитацію/реєстрацію для своєї практики. Є припущення, що акредитація/реєстрація передбачають проведення навчання, практики, нагляду та особистої терапії консультанта, які призведуть до кращої та надійнішої допомоги консультанта студенту. Щодо акредитації/реєстрації, Британська Асоціація Консалтингу склала свою індивідуальну схему і продовжує розробляти і до сьогодні. Хоча інколи ця схема зазнає критики, але продовжує збільшуватися кількість консультантів, які хочуть надавати допомогу студентам.

Кодекс етики та практики не є особливим суперечливим аспектом у розвитку професії консультанта. Кодекс етики, вироблений Британською Асоціацією Консалтингу є більш амбітним у різних деталях, які він пропонує і

розширює свої можливості у вивченні тих чи інших скарг, які надаються щодо кодексу етики [1]. Розширився не тільки кодекс етики для консультантів, але і інші розроблені кодекси, що охоплюють нагляд, навчання та роботу з використанням навичок консалтингу.

Сьогодні консалтинг як форма педагогічної підтримки студента, перебуває у критичній, але динамічній сфері розвитку, оскільки він прагне стати професією, підтримувати гуманність у своїх відносинах, як до студентів так і до інших консультантів. Крім того, консалтинг дійшов до небезпечної, але захоплюючої стадії, коли він став «значущим» і важливим для допомоги студентам у вирішенні їхніх проблем.

Професія консультанта має рости і розвиватися, щоб активно реагувати на швидко мінливі зміни. Світ також повинен сприймати свої традиційні цінності поваги до особистості кожного студента, віри у здатність студентів рости у «своїх очах», коли вони почувають себе захищеними.

Список використаних джерел:

1. BAC (1997). *Code of Ethics and Practice for Counsellors*. Rugby: British Association for Counselling.
2. BAC (2000). *How Much Supervision Should You Have?* Information Sheet 3. Rugby: British Association of Counselling.
3. Dryden, W., Horton, I. & Mearns, D. (1995). *Issues in Professional Counsellor Training*. London: Cassell.
4. Dryden, W., Mearns, D. & Thorne, B. (2000). *Counselling in the United Kingdom: Past, present and future*. British Journal of Guidance & Counselling.
5. Lyall, D. (1995). *Counselling in the Pastoral and Spiritual Context*. Buckingham: Open University Press.
6. Syme, G. (1994). *Counselling in Independent Practice*. Buckingham: Open University Press.